

તંત્રી સ્થાનેથી...

અતિપદ્ધાત જ્ઞાતિઓને

અનામતમાંથી અલગ અનામત

ભારતની સર્વોચ્ચ અદાલતે અનામતના વર્ગોમાં પેટા-વર્ગીકરણ કરવાના રજ્યાના અધિકારને માન્યતા આપું નિરીક્ષણ કર્યું છે. સર્વોચ્ચ અદાલતના નિરીક્ષણ અનુસૂચિત જીત, અનુસૂચિત જનજીતની અને સામાજિક-શૈક્ષણિક પદ્ધતાની વર્ગ માટે કરાયેલ અનામતની વ્યવસ્થામાં હવેથી અતિપછાત સમૃદ્ધાયના લોકોને ન્યાય મળવાની આશા નિષ્ણાતો દ્વારા વ્યક્ત કરાઈ રહી છે. નોંધનીય છે કે પાછલા ઘણા સમયથી અનામતની વ્યવસ્થાનો લાભ વંચિત સમાજમાં પણ કેટલાક નિશ્ચિત વર્ગના લોકોને જ મળી રહ્યો હોવાના કારણે વંચિત સમાજના અતિપછાત વર્ગ દ્વારા અવારનવાર અનામતના વર્ગોમાં પેટાવર્ગીકરણ કરવાની માગણી ઊઠી રહી હતી. નોંધનીય છે કે અગાઉ સુપ્રીમ કોર્ટ રાજ્ય દ્વારા અનામતનો લાભ મેળવતા વર્ગોમાં અમુક ચોક્કસ સમૃદ્ધાયને પ્રાથમિકતા આપવા માટે કરાયેલ પેટાવર્ગીકરણની વ્યવસ્થાને ગેરબંધારણીય જાહેર કરી હતી. જોકે, હાલના નિરીક્ષણ પ્રમાણે સુપ્રીમ કોર્ટ આ પ્રકારના વર્ગીકરણ અંગે સંમતિયુક્ત નિરીક્ષણ કર્યું છે. હવે જ્યારે સર્વોચ્ચ અદાલતે આ મુદ્દો પોતાના હાથમાં લીધો છે ત્યારે આખરે સરકારી નોકરીઓ અને શૈક્ષણિક સંસ્થાનોમાં અનામત મેળવતા વર્ગોમાં પણ કેમ અલાયદા વર્ગીકરણની વ્યવસ્થા ગોઠવવાની માગ ઊઠી રહી છે એ જાડાવા માટે બીબીસી ગુજરાતીએ કેટલાક નિષ્ણાતો સાથે વાત કરી હતી. એ પહેલાં જાડી લઈએ કે સુપ્રીમ કોર્ટ બાદ ચર્ચાનો વિષય બની ગયેલો આ મામલો ખરેખર શું છે? વર્ષ ૨૦૦૪માં સુપ્રીમ કોર્ટની પાંચ જ જોની બંધારણીય બેન્ચે ઇ. વી. ચિનેયા વિરુદ્ધ આંધ્રપદે� રાજ્ય મામલામાં ઠરાવ્યું હતું કે અનામત સમાન લોકોના સમૂહને અપાઈ છે. આ નિર્ણય પ્રમાણે સુપ્રીમ કોર્ટે સમયે ઠરાવ્યું હતું કે, “અનુસૂચિત જીતિના લોકો એક ચોક્કસ જીથનું નિર્માણ કરે છે. તેથી આ જીતિમાં આંતરિક વર્ગીકરણ એ બંધારણના અનુચ્છેદ ૧૪નું ઉલ્લંઘન ગણાશે. સાચી ભાષામાં સુપ્રીમ કોર્ટ એ ચુકાદાથી અનામત મેળવતી જીતિઓમાં પેટાવર્ગીકરણ કરવાના સરકારના અધિકારને ગેરબંધારણીય ડેરવી દીખો હતો. જોકે ગુરુવારે જસ્ટિસ અરુણ મિશ્નાની અધ્યક્ષતાવાળી પાંચ જ જોની બંધારણીય પીઠે આ ચુકાદા વિરુદ્ધનું નિરીક્ષણ રજૂ કર્યું છે. આ નિરીક્ષણમાં નોંધાયું છે કે, સરકાર એસસી, એસ્ટી અને ઓફિસી વર્ગોમાં પેટાવર્ગીકરણ કરી શકે છે. જેથી અનામતનો ખરો હેતુ સિદ્ધ કરી શકાય. જોકે, આ મામલે આ અંતિમ નિરીક્ષણ ન કહી શકાય. કારણ કે જસ્ટિસ મિશ્નાની બેન્ચે આખરી નિર્ણય માટે આ મામલાની સુનાવણી સાત જ કે તેથી વધુની સંખ્યાવાળી બંધારણીય બેન્ચ સમક્ષ કરવા માટે સર્વોચ્ચ અદાલતના

મુખ્ય ન્યાયાધીશને વિનંતી કરી છે. ગુજરાત સરકારના સામાજિક ન્યાય વિભાગની વેબસાઈટ પર દર્શાવેલ યાદી અનુસાર ગુજરાતમાં સામાજિક અને શૈક્ષણિક રીતે પદ્ધત હોય તેવી ૧૪૬ જ્ઞાતિઓનાં નામ નોંધાયેલાં છે. જે પેકી ઉકેલ, મેતા, મેણ્ઝા અને કાંગસીયા જેવી ૧૨ જ્ઞાતિઓને અતિ પદ્ધત જ્ઞાતિઓ તરીકે માન્યતા અપાઈ છે. સામાજિક ન્યાય વિભાગની વેબસાઈટ પરની અન્ય વિગતો અનુસાર કુલ ઉદ્દ જ્ઞાતિઓને અનુસૂચિત જ્ઞાતિમાં સમાવી લેવાઈ છે. જે પેકી સેનવા, તુરી અને માતંગ જેવી ૧૨ જ્ઞાતિઓને અતિ પદ્ધત જ્ઞાતિઓ તરીકે ની માન્યતા અપાઈ છે. આદિવાસીઓના અધિકારો માટે કાર્યરત પ્રોફેસર વસાવના જ્ઞાણવ્યાખ્યા અનુસાર ગુજરાતમાં અનુસૂચિત જનજ્ઞાતિનીમાં કુલ ૨૮ જ્ઞાતિઓ સમાવિષ્ટ છે. તેમજ તેમાં પદ્ધત અને અતિ પદ્ધત એવું વળ્ણિકરણ કરાયું નથી. નિષ્ઘાતો અનુસાર અવારનવાર અનામત મેળવતા વર્ગો પેકી અમૃક ચોક્કસ સમુદ્ધયને જ લાભ મળતા હોવાની ફરિયાદો ઊઠતી રહે છે. જે કારણે આવા વર્ગોમાં રહેલી અતિ પદ્ધત જ્ઞાતિના લોકો દ્વારા પોતાની કંટેગરીમાં અલાયદી અનામત આપવાની રજૂઆતો થયી રહે છે. જેથી શૈક્ષણિક સંસ્થાનો અને સરકારી નોકરીઓમાં જે-તે સમાજના લોકોનું પૂર્તું પ્રતિનિષિત્વ સુનિશ્ચિત કરી શકાય. દલિત અધિકારો માટે કામ કરતાં સમાજસેવક રાજુ સોલંકી એસસી, એસટી અને ઓબીસી વર્ગોમાં પેટાવળ્ણિકરણ આ સમાજના અતિ પદ્ધત લોકો માટે લાભકારક સાબિત થઈ શકે તેવો મત રજૂ કરે છે.

આ વિશે તેઓ જણાવે છે કે, જો સંપૂર્ણ અનામતપ્રથાની યોગ્ય રીતે અમલવારી થાય તો જ આ પ્રકારના પેટાવગીકરણનો યોગ્ય લાભ મળી શકે. આ સિવાય તેઓ આર્થિક આધારે અપાતી અનામતને અનામતના પેટાવગીકરણ અને સમગ્ર અનામતપ્રથા માટે એક ભયસ્થાન ગણવે છે. તેઓ આ વિશે કહે છે, જો સરકાર ખરોબર અનામત મેળવતા વર્ગમાં અનિ પદ્ધત રહી ગયેલા સમુદ્દરાયો માટે પેટાવગીકરણ કરવા માગતી હોય તો સૌન્પથમ આર્થિક આધારે અપાતી અનામત બંધ કરવી પડે. જો આવું શક્ય બને તો જ સંપૂર્ણ અનામતપ્રથા અને પેટાવગીકરણનો લાભ મળી શકશે. તેઓ આગળ વાત કરતાં કહે છે કે, જોકે, સરકાર હાલની અનામતપ્રથાનો બરોબર અમલ કરવામાં રસ ધરાવતી હોય તેવું નથી લાગતું તો પછી અનામત મેળવતા વર્ગના પેટાવગીકરણની વાત તો દૂરની છે. તેઓ દેશમાં અનામતપ્રથાના અપૂરતા અમલ તરફ ધ્યાન દોરતાં જણાવે છે, દેશમાં શિક્ષણના ક્ષેત્રે અને ન્યાયવ્યવસ્થા ક્ષેત્રે પણ અનામતનો અમલ બરાબર થતો નથી. તેથી પહેલાં આવાં બધા ક્ષેત્રોમાં અનામતની અમલવારી થાય અને પછી પેટાવગીકરણની વાત થાય એ ઈચ્છનીય છે.” સાંસ્કૃતિક કાર્યકર અને ચિંતક ગણોશ દેવી અનામતના પેટાવગીકરણનાં પરિષ્કામો વિશે વાત કરતાં જણાવે છે કે, હાલ અનામતના લાભ મેળવનાર લોકોની સંખ્યા વધુ છે જ્યારે તેની અનામતના લાભ મેળવનાર લોકોની સંખ્યા વધુ છે.

આજનું પંચાંગ

વિક્રમ સંવત-૨૦૭૬, શાલ્યિવાહન શક-૧૯૪૨, વીર સંવત-૨૫૪૬, ઈસ્લામીક
સંવત-૨૫૪૫, તા. ૩૦-૮-૨૦૨૦, રવિવાર, ભાદરવા સુદ-૧૨, મોહરમ
સૂર્યોદય-૬-૩૦, સૂર્યાસ્ત-૭-૦૫, જૈન નવકારશી-૭-૧૮,

સૂર્ય-કુંભ ચંદ્ર-કક્ક મંગળ-ધન બુધ-કુંભ ગુરુ-ધન શુક્ર-મેષ શાનિ-મંકર રાહુ-મિથુન કેતુ-ધન હૃદલ-મેષ નોયુન-કુંભ	<p style="text-align: center;">- શુભ ચોધડીયા -</p> <p style="text-align: center;">૮-૦૪થી ચલ-લાભ-અમૃત-૧૨-૪૭</p> <p style="text-align: center;">સુધી, ૧૪-૨૧ થી શુભ-૧૫-પદ સુધી, ૧૮-૦૪ થી શુભ-અમૃત-ચલ-૨૩-૨૨ સુધી</p> <p style="text-align: center;">- શુભ હોરા-</p> <p style="text-align: center;">૭-૩૩ થી ૧૦-૪૨ સુધી, ૧૧-૪૪ થી ૧૨-૪૭ સુધી, ૧૪-૫૩ થી ૧૮-૦૧ સુધી ૧૮- ૦૪ થી ૨૦-૦૧ સુધી</p>
---	--

કોંગ્રેસની કફોડી સ્થિતઃ હમેં કોતો અપનોને હી લુંટા, ગેરોમે કહાં દમ થા?

આજે આમ જોવા જાવ તો
ઈન્ડિયન નેશનલ કોંગ્રેસ પાર્ટી ની
સ્થિતિ કફોડી અને હયા જનક દશા
ઉપર આવી ગઈ હોય તેમ લાગેછે.
જ્યારે હાલની ભાજપની નેતાજીની
વાળી સરકાર ના હ વર્ષોના સત્તાકાળ
દરમ્યાન, હક્કીકિત એ છે કે ભારતની
પુરી અર્થવ્યવસ્થા અને બીજી ઘણી
એવી સંસ્થાઓ ખાડામાં બેસી જતી
દેખાય છે. આવા સંજોગોમાં વીરુદ્ધ
પક્ષને સત્તા પક્ષને હંકાવનો સુવર્ણ
અવસર હોવા છતાં, આ ભારત નો
એક માત્ર મોટા રાજકીય પક્ષ પોતાના
જ આંતરિક વિખવાદમાં અસ્થિર
બનતો જતો ગયોછે. થોડા સમય
પહેલાજ, સિંધિયા જેવા તેમનાજ
યુવાનેતા, જે પાર્ટીના પાવર હોઉસ ની
એકદમ નજીદીક માનવામાં આવતા

નાના સમાચારો, એ સાથે સાથે
અર્થ વ્યવસ્થા ઉપર મોટા પ્રશ્નો
હવે તો ભારતના પોતાના જ
કોને સરકાર ની નીતિઓ ઉપર
થ ઉડી જતો હોય તેમ નજર
છે. આમ જોવા જીવ તો તો
સ્થિતિ તો કોઈ પણ વિરુદ્ધ
માટે તો એક સોનાની ઘઢી ની જેમ
થ, જુવોને આ મોદીસાહેબે
તેઓ સીએમ હતા ત્યારે
ત અને ૨૦૧૪ દરમયાન
સ્થિતિનો પુરે પૂરો રાજકીય
લીધો હતો કે નહિ? પણ અહીં
માટે તો જ્યારે હવે આવતી
નાના ફક્ત ચારેક વર્ષો જ બાકી
પેહલા તો પોતાના જ ગઠમાં
થાં પડવા માંડયા હોતા જણાય

કેટલીક વાર સહન
ને શક્તિ નો ખોટો
આ પોતાનમાં જ
યેલા હોવાથી સતતઃ,
તેની જ બીક માં રચ્યા
સાચું જોઈએ તો જો
થી કુટુંબે ફક્ત ખાલી
લે પણ મોટી-શાહ
પનાવી હોત તો આ
ઓ નેતો કયારના
નાખ્યા હોત, તેની
અતે યાદ હશે કે
એ આંખમીચીને જૂની
ડો ફાડી નાખ્યો હતો.
કે રાજકારણ માં
કોઈ જગ્યા નથી
મારે તેની તલવાર
છે.

ઓડુ ઉભુંકરશે
નેહિન્દુત્વ માં
બારતમાં બે
અર્થવ્યવસ્થા
ઓની જ મોટી
ઓ અને તેમને
બારત માટે
પિત થાય તો
ધી ભારતમાં
નિંત રામરાજ્ય
સ્વપ્રમો દેખાડી
કાર્ય છે, પણ
હિન્દુરાષ્ટ્ર બને
રની હુનિયાના
ઘોળી નાખશે
રહ્મનીમાં નાજી
માટે એક રાષ્ટ્ર
તો જગ જાહેર

શક્યતા જ નથી. ખાસકરીને બે
આમાં મોટી કામ કરી ગઈ લાગે
એક તો આ મોટી-શાહની જોડી
તેમની એન-કેન-પ્રકારેન કર
ભાજપની નાણાકીય શક્તિ ખુલ્લ
સશક્ત કરી નાખી અને બ
અગત્યની સ્ટ્રેટેજ એ હતી કે મીઠા
પ્રચારનું માધ્યમ નેમણે પુરે
ખરીદી, ધમકાવી અને દબાશવા
તેમના પુરા કંટોલમાં લાવી પ્રદ
માટેનું એક સાધન તૈયાર કરી લ
આને લીધે કોંગ્રેસના બંને હાથના
કાપી લીધા કહેવાય. જાનતા પ
પોહચયાનું કોઈ માધ્યમજ ન ર
સાથે સાથે વોટસઅપ નું એક ન
લશકર તૈયાર કરી કોંગ્રેસ ને બરાબ
અને રાહુલ, સોનિયા ને નેહા
બદનામ કરવાના નવાનવા પ્રચ

માણસોએ તેને ખંજર ભોક્કું ત્યારે તેને
સિઝર ને કેહવું પડ્યું; ‘યુ ટૂ બુટસ’
તો તું પણ બુટસ? કારણકે બુટસે
છેલ્લો ઘા કરી સીઝર ને ખલાસ કરી
દીધો હતો. ચાલો, પણ આ બધી તો
પાયા વગર ની અટકળો ગણાય.
માટે કમનસીબે છેલ્લા દસ્કા નો
સમય કોંગેસ પાર્ટીના આંતરિક ટાંચા
ની બાબતમાં તદ્દન બરબાદ થયો
ગણી શકાય, પણ આખરે તો નસીબ
ના જ ખેલ છે. રાજકારણમાં કોઈ
હુશ્મન કે મિત્ર હોતું, બદધા સોદાગરો
સત્તા માટેના હોઈ છે.

પણ મારી દસ્તિએ રાજકારણ
કોઈ નુસાંગું હોતું નથી. અને તેમાં જેને
ઉપર જવાની સીરી ઉપર ચઢુવું હોઈ
તેને બીજાને ખબે પગમૂકી નેજ ઉપર
જવાની ટેવ પાડવી પડે છે. પછી મોરા

હતા તેમણે પણ અચાનક પાલીભરી
અને સેક્વુલર વિચારધારા માંથી
સીધા જ હિન્દુત્વ ના સર્કારીમાં પોહચી
ગયા. પછી, ખરે સમયે, આ સચિન
પાયલોટ જુ એ પણ એક અનોષું
પગલું લઈ અને આખી પાર્ટીને
હયમચાવી મૂકી હતી. ભલે પાછા તો
આવી ગયા છે પણ જે માન-
મારિયાદની લાગણી હતી તેમાં હવે
તો આખરે ખટાસ રહી જ જવાની?
તે કોંગ્રેસ માટે હવે તો છાસ ફૂકી ફૂકીને
પીવા જેવું શથો! અને બીજા કોઈ એવું
નાટક ફરી ગ્રાણી વખતે સાપ કાઢી ના
બેસે તેની કોઈ ખાતરી હવે નહિ
આપે! ગમે તેમ કહો પણ રહુલ
ગાંધીએ પોતાની નેતિક જવાબદારી
લઈ ૨૦૧૮ ની કોંગ્રેસની હાર પછી
પ્રમુખ પદેથી રાજ્યનામું આપી દીધેલું
તે આવકારવા દાયક છે.

એવું નથી કે તેમની પાસે
માણસો નથી પણ જેમ પેહલા
મામાં રાજાઓ બીજા રાજ્યમાં
હોસ્ટ થિયરી વાપરતા જેમાં
ભેટીને સામાવણા રાજાની
એક વિશ્વાસુ તરીકે બેસાડી
નને તેઓ રાજીને ખોટી સલાહ
અને સાથે સાથે સેનામાં પણ
એક મદાગાંઠ કામે લગાવી દેતા.
હમણાં કોન્યે માંથી કૂદી
પમાં જોડાયા છે તે પ્રમાણે આ
ખુબજ ચલાવી હોઈ તેમ લાગે
આસ કરી ધણા સંધી પરિવાર
લોકોને કોંગેસની આંતરિક
માટે ફક્ત ગાંધી પરિવાર, અને
સોનિયા અને રાહુલ ને માથે
થાપી વંશવાદ અને બ્રાહ્માચાર
આંગળી કરતા સાંભળવા
પણ હડીકિત માં ભાજપ માં

તે હિન્દુત્વ, જે એક ધર્મારા તેનો ઉત્ત્લબ્ધ મયંડ બાસુની તેમની હુંશુર્પક હિન્દુત્વ હતું શ્રી, કેટલા વર્ષો પછી અને સાવરકરે કામાં, જ્યારે બ્રિટિશ કોંગ્રેસે બંધારણા કરવાની વાતચીત ખ્યાન ઉઠાવી હતી. પુરી ફક્ત સંઘ અને રેખદ વેવી સંસ્થાઓ ની રહી ગઈ. પછી આઈજ સત્તા ઉપર નાની આડમાં વધારી શકાય હતા. યા ઉપર ધ્યાન ઓછું પર વધારે તેથી માં જોવા જાવ તો છે. અહી હવે એક દેશ કેવીરીતે થશે તેની ક ગોલવલકરે પોતાના હતી. ચાલો જવા દેં આપણે કચાં કોઈની વોહરવી છે? હિન્દુત્વ વિદેશી Ideology ની સારાજીવ ગાંધીના પદ્ધી પક્ષના નેતાઓ, કોંગ્રેસ વિચારધારા નું માળખું રજૂ કરવામાં નબળું પડતું. રાહુલ ગાંધી એ સુકે આ એક વિચધારા મોટાભાગના નેતાઓ ને લિસોટા રહી કોંગ્રેસમાં ખુરસીઓની પોતાની પાર્ટીની વિચારધારાની સમજાઓ.

માં જ બે દેશ
વ્યન તો ગુરુ
પુસ્તકમાં કરી
ને એ વાત,
નારાજગી

ચારધારા -
મે ટક્કરમાં
ના કોંગ્રેસના
સની પોતાની
જનતાની સામે
તો ગયું જાણતો
આચું જ કહ્યું છે
પી લઘાઈ છે.
પણ સાપ ગયા
ગયાની જે મ
ખેંચ તાણમાં
સે કચુલર
જનતા સુધી

નો ઉપયોગ કરાયો. અત્થ હાજા
અંદોલને કોંગ્રેસની નભળાઈ
ઉધીપડી દીધી, પણ કોંગ્રેસે તો
આ માર પેચી પણ ૨૦૧૯ના ચુ
સુધીમાં કોઈ પણ સુધારો કરવા
નિષ્ફળ થવા માંડી હતી. ધીમે છ
અડવાણીજી, બાજપાઈજ ર
બીજાના પફોટા પણ પોસ્ટરો પ
ઉડી, ફક્ત એકજ વિક્રિતના દેખ
માંડચ. એટલે, જુસ્કી લાઠી ઉંઘ
ભેસ રાજ્ય ની શરૂઆત સામે કોઈ
પણ એક લુલો' પક્ષ બની રહી છ

કોઈ એ મનમાં ખાંડ ખ
જેવી વાત નથી, કારણકે રાજકારણ
ગંદકીની ગંધ થી કોઈ બચી શ
નથી. ધારોકે કોઈ સંજોગોમાં જો મ
સાહેબ સત્તા ઉપર નહિ રહે
ભા.જ.પમાં પણ બખેડા થાય
વિભરાતા વાર નહિ લાગે કારણકે

રેના કે ફ્લાની સાથે બેસી ક્યાંતો ફોટો
ઓ પડવો કે કોઈ ગુજરાતીમાં બેસી યોગ્ય કરો.
પદવો જે કઈ પુષ્ટિકની વોટ માટે, માર્કેટિંગ
અનુભૂતિમાંથી પછી જે સલાહ આપે તેમની
નાવ કરવું પણ પડે છે. સમય ને સંજોગો
નામાં અનુઝૂળ હોય તો પદ્ધિજ નેતાને
નીમે અનુભૂતિ નસીબ સાથ દે છે. અજિન
અને પરીક્ષોમાંથી તો બધાનેજ પસાર થવા
રથી મજબૂર કરવામાં આવેછે. ગમે તેટલું
આવા માર્કેટીંગ કરો કે ઇતિહાસ લખાવવા
સક્રી પ્રયત્નો કરો પણ એક વાત તો સાચી
થોસેસ લાગશે, કે જ્યારે ભવિષ્યની પેઢી
અન્ય નિરીક્ષણ કરશે ત્યારે સત્ય તો સામે
અન્ય આવી જ છે જ.

ગમે તેમ કહો, મારી દાણિએ
અને કોંગ્રેસ પાસે તો હવે ફક્ત ૧૮
અને મહિનાથી પણ ઓછો સમય છે જેમાં
મેં તેમની તૂટેલી નેયાને થીગડામારીની

એમ લાગે છે કુભલે ભાજપ તેને પણ્યું કહી નીચો દેખાડવા પ્રયત્ન કરે પણ તે હવે સમજદાર અને ચાલાક રાજકીય પ્રાણી લાગે છે અને આ આવતા ઘમાસાણ ની ગંધ અને આવતા તોફાની અંતરિક આસ્થિ નો અંદાજ તેમને થાવ માંડ્યો જ હશે. કદાચ તેમના મનમાં આ દિલવાલે નામની ફિલ્મ માં અજય દેવગણનો એક ડાયલોગ યાદ આવ્યો પણ હશે કે, ‘હેમે તો અપનો નેહિ લૂંટા, ગેરોમે કહાં દમ થા?’ વાત પણ સાચી છે, ભાજપ ના સુખના -અછેદિનના- ભાગીદારો ગમે તેટલા ભીનું સંકોળે પણ જમીની હકીકત કર્યાં સુધી સંતારી શકાશે. સંધ ના સેવાકો અને રિપોર્ટરોના પણ કુટુંબ તો છે જ. તેમના પણ છોકરા ભણાવવા ફી જોઈએ અને ઘરમાં ઘરડા માબાપ પણ બીમારી ઉપર દવા માંગે છે. અહીં, કૂદકે ને ભૂસકે વધતી બેકારી, નોકરી ધેંધા પણ થતા જતા દેખાય છે, ઉત્પાદન અને કેન્ઝ્યુમર માર્કેટ પણ ફલોપ થવા મંડી છે, તેવામાં પરદેશી પણ રેપેર અને નિવેશ માટે પણ એટલાજ નંતરાં છે જ જમના સગાવહાલાઓ ને પણ રાજકીય સત્તાની ચાદર નીચે સહારો આવામાં આવેલો છે અને તેમની પોલીટીકલ કેરિયર પણ બનવાઈ છે. જ્યાં સુધી બ્રાષાચાર ની વાત છે તો હકીકત માં જે કોઈ કોંગ્રેસી કે કિમિનલ જ્યારે ભાજપાના રાજકીય વહેણો માંથી તારી આ પર આવીજાય તો તેને એક પવિત્ર અને શુદ્ધ થઈ ગાયનું પ્રેમ પાત્ર આપોઆપ મળી જાય છે. આટલું તો હવે શાળામાં જનાં નાના છોકરાં પણ માનતા થઈ ગયા છે.

અતિયારે ભાજપામાં માનનીય અડવાણી જ અને મુરલીજી જેવા કેટલા નેતાઓછે તેમને પોતાને માનમાંજ ખબર છે કે સત્તાની સામે બોલવું તેમની સલામતી માટે કેટલું જોખમ વાણું હોઈ શકે. માટે પગચંપી તો બધે જ ચાલતી હોય છે અને તે સ્વાભિવિક પણ ગણાય કારણકે કોઈ પણ સત્તાની ગાંધિ ઉપર બેઢેલાને તેની વિરુદ્ધ બોલે કે કિંદુક અનું કરે તો સખી લેવાની સુધબુધ ઓછી હોય છે.

૧૯૭૦ પછી હિન્દુત્વના આધાર ઉપરની રાજકીય વિચારધારા ને વધારે પ્રોત્સાહન મળ્યું અને પછી મોદીજીના ચીફ મિનિસ્ટર બન્યા પછી આને વધારે મહત્વતા અને વેગ પાયો હતો. ગુજરાતને એક મોડલ તરીકે બનાવાયું ૨૦૧૪ પછી તો આ વિચારધારાનો પ્રચાર માટે મોદી સરકારે મોટી માંહીમ ચાવી હતી. અહીં આ આપણે ને ‘સિંગર, નોટ ધ સોન્ગ’ ફિલ્મ ની યાદ અપાવેછે. જેમાં ધર્મ કરતા ધર્મ પ્રચારક ની મહત્ત્વાદી વધારે છે એના ઉપર ભાર મુક્યો હતો. જેમ, એક ગયનની મહત્વતા ગાયક પાર આધ્યારિત હોઈ છે. જ્ઞાનો કે હે મેરે વતન કે લોગો નું ગીત જ્યારે લતા મંગેશકરે તેમના સુંદર કંઠસુરે ગયું હતું તેથી તે પ્રાણીત થઈ ગયું, મેં કે તમે આ ગયું હોત તો સાંભળનારા તો ખુરસીઓ પણ લઈને ઘરે જતા રહ્યાં હોત. માટે મોદી આમ જોવા જાવ તો ખરે ખાર આ સંધ અને હિન્દૂ મહાસભા જેવી સંસ્થાઓ માટે એક સિંગર બની અને પૂજારો. જો આ હિન્દુત્વ એજાનાનું રાજકારણ પાંદ્યાડવાના રસ્તા શાંખી ન શક્યું અને વચ્ચે હિન્દુત્વવાળા બાજુ મારી ગયા તેની તેમને ગંધ પણ ના ગઈ હોઈ તેમ લાગેછે. પણ જ્યારે જ્યારે રાજકારણમાં એક સુનામી આવે છે ત્યારે પાણી-પૈસા અને પાવનનું - પ્રચારનું જોર જ ચાલતું હોય છે. અને આ શક્તિ કયારે એક ભારે અને ભયાનક નુકશાની કરી જાય છે તેનેથી કોઈને કલ્પના પણ નથી હોતી. હિટલર જેવી સુનામી સામે છેવટે આખી દુનિયાની શક્તિઓએ ભેગા થઈને બાથ ભીડવી પડી હતી અને જાપાનની સુનામી ને રોકવા છેવટે તેના ઉપર અશુષુક્તિ નો ઉપયોગ કરવો પડ્યો હતો. ઈતિહાસ ગવાહ છે. જ્યારે કોઈ રાજકીયપક્ષ સત્તા ઉપર આવે ત્યારે તેની પોતાના પક્ષની સ્થિરતા અને અંતરિક વ્યવસ્થાને મજબૂત પેહલી કરવામાં રહે છે. મોદી-શાહ માટે ભાજપનું મુણ કરોડ રૂઘું તો રાષ્ટ્રીય સેવા સંગ જ હતું અને છે જ. તેની મજબૂતી અને સેવકો ઉપરની તેની પક્કા સામે કોંગ્રેસ ધારે તો પણ કોઈ બરાબરી કરી શકે તેની

समय राज्यव्यापी सरका
 आरंभायेला मुख्यमंत्री डिसान लेवाये
 सहाय योजना अंतर्गत अरवल्ली जग्नाव
 जिल्हामां खेडूत जगृताता अने गाय
 मार्गदर्शक कार्यक्रम उर्जामंत्री श्री प्रोत्स
 सौरभाई पटेलनी अध्यक्षतामां माटेन
 धनसुरा मार्केट्यार्ट खाते योजायोहतो। योजन
 खेडूतोने संबोधता उर्जामंत्री श्री पाक न
 सौरभभाई पटेले जग्नाव्यु हतुं के, जग्नासं
 समय राज्यमां त्रि-दिवसीय सहाय
 मुख्यमंत्री डिसान सहाय योजना बनाव
 अंतर्गत खेडूतोने मार्गदर्शन अने आवेद
 जगृताता कार्यक्रम योजाई रह्या छे करता
 अने क्षिप्त भेतीवाडी, बागायत अने

ર દ્વારા કૃષકોના કલ્યાણમાં
લા સાત પગલાની વાત કરતા
ચું હતું કે, સરકાર હવે દેશી
આધારીત પ્રાકૃતિક ખેતીને
ાહન, જીવામૃત બનાવવા
સહાય, કિસાન પરીવહન
ા, ખેડૂતને સ્માર્ટ ટૂલ્સ સહાય,
સંગ્રહ માટે સ્ટ્રક્ચર યોજના,
પ્રાઇ માટે ભર્જાબિટાંકા બનાવવા
તે મજ વિનામૂલ્યે છાગી
ની સાત યોજના અમલી
છે. તેમણે કૃષિમાં
આમૂલ પરીવર્તનની વાત
કહ્ય હતું કે, ૨૦ વર્ષ અગાઉ

મંત્રી શ્રી નરેન્દ્રભાઈ
તાથી આજે સરદાર
ની ઉચાઈ વધારતા
કરતા વધુ લાંબી
લામ નહેરોમાં
પાણી ઠલવાતા
કૂવા-તળાવ જીવંત
ગે દેશમાં વિકાસના
બનેલા ગુજરાતનો
ઓ અને ઉથોગોને
ગુજરાતમાં કૃષિ
કૃષિમાં વૈવિધ્યકરણ
ધતિઓથી ખેડૂતોના
યારો થયો આજે
જગૃતતા કાર્યક્રમમાં
હસ્તે કૃષિ યોજના વ
મંજૂરી હુકમ તેમાં
સહાયનું વિતરણ કર
હતું. કાર્યક્રમ પૂર્વે તમણે
હેલ્થ એકાપ તેમાં
વિતરણ કરવામાં રહેણ
આ પ્રસંગે જિલ્લા
દિપસિંહ રાડોડ, જિલ્લા
પ્રમુખ શ્રીમતી હંસાલા
મોડાસના ધારાના
રાજેન્દ્રસિંહ ઠાકોરી
પંચાયતના પૂર્વ પ્રમુખ
હેમલતાબેન પટેલ, પા

શિષ્યાવાડના ૧૭ વર્ષીય આશાસ્પદ બાળનંત્ર ટીજ કરું લાગતા અખદાળો અખતાઅન

મોટી ઈસરોલ, તા. ૨૮

હુનુ ન્યુ જીત્ર ચાંદુ વચુ ન છાપ ન
પોતાના ઘરે રહી નવા બની રહેલા
મકાનમાં મદદરૂપ થઈ રહ્યો હતો
ત્યા ઘર આગળના સ્વીચ બોર્ડ માં
પ્લગમાં વાયર નાખતા વેળાએ
એકાએક વીજ કરેટનો જીવલેણ
જટકો આવતા એ નીચે
આરસીસીની ફરસ ઉપર પટકાઈ
પડતાં માથાના ભાગે ગંભીર
ઇજાઓ તેનું ઘટના સ્થળે જ મોત
નીપણું હતું.. આ આશા સ્પદ
નવ યુવાનના અકાળે હુઃખદ
અવસાનથી શિશ્યાવાડ તેમજ
આજુબાજુના ગામોમાં શોક ની

સાહિત્ય સરિતા

કોઈ વેદ, પુરાણ, ગીતા, રામાયણ, મહાભારત ન વાંચો તો વાંધો નહિ પણ એક કવાર "શરીરશ્રી"નો અભ્યાસ કરવો એ વેદ-પુરાણ વાંચા બાબત જ છે.

(યેફાનિકો માનવ શરીરને જાણી શા માટે અચંદો પામી રહ્યા છે)

માનવ શરીર અનુષ્ટુત છે

મજબૂત ફેફસા

આપણા ફેફસાં દરરોજ 20 લાખ લિટર હવાને ફિલ્ટર કરે છે. આપણને એનો અંદેશો પણ નથી આવતો. જો ફેફસાંને ખેંચવામાં આવે, તો તે ટેનિસ કોર્ટના એક હિસ્સાને આવવી લેશે.

આવી કોઈ ફેફસી નથી

આપણું શરીર દાસેકન્ડ ૨૫ કરોડ નવા સેલ બનાવે છે. વળી દરરોજ ૨૦૦ અભ્યાસી વધુ રક્ત કોશિકાઓ ઉત્પણ થાય છે. દર વખતે શરીરમાં ૪૫૦૦ અભ્યાસ રક્ત કોઈ હોય છે. લોહીના એક ટીપામાં ૨૫ કરોડ કોશિકાઓ છે.

લાખો કિલોમીટર મુસાફરી

માનવ રક્ત દરરોજ શરીરમાં ૧,૬૨,૦૦૦ કિલોમીટર મુસાફરી કરે છે. આપણા શરીરમાં સરેરાશ પ.૬ લિટર લોહી છે, જે દર ૨૦ સેકન્ડ એક કવાર સમગ્ર શરીરમાં ફરી લે છે.

ઘટકારા

તંદુરસ્ત વ્યક્તિનું હૃદય દરરોજ ૧૦૦,૦૦૦ વખત ઘટકે છે. તે વર્ષમાં ૩૦ કરોડકરતાં વધુ વખત ઘટકી ચૂકાયું હોય છે. હૃદયના પંચિંગનું દબાણ એટલું વધારે હોય છે કે તે લોહીને ૩૦ કુટ જેટલું ઉપર ઉછાળી શકે છે.

ભધા કેમેરા અને દૂરભીન નિઝફા

માનવ આંખ એક કરોડ રૂપો વચ્ચેનો ભારીકમાં ભારીક તફાવત પારાની શકે છે. હાલમાં વિશ્વમાં હોવું કોઈ મશીન નથી જે તેની સાથે સ્પર્ધા કરી શકે.

નાકમાં એર કંડિશનર

આપણા નાકમાં ફૂદરતી એર કંડીશનર છે. તે ઢંડી હવાને ગરમ અને ગરમ ??હવાને ઢંડી કરી ફેફસાંમાં જવા દે છે. કલાક દીઠ ૪૦૦ કિ.મી. ની ગતિ ચેતાતંત્ર શરીરના ભાડી હિસ્સામાં કલાકના ૪૦૦ કિલોમીટરની ગડપે જરૂરી સૂચનાઓનું પ્રસારાન કરે છે. માનવ મગજમાં ૧૦૦ અભ્યાસ રક્તતાં વધુ નર્વ સેલ છે.

જબરદસ્ત મિશ્રણ

શરીરમાં ૭૦ ટકા પાણી છે. આ ઉપરાંત મોટા પ્રમાણમાં કાર્બન, જસત, કોલાબ્સ, કેલ્બિયમ, મેનોશિયમ, ફોર્સેટ, નિકલ અને સિલિકોન છે.

અજલ છીક

છીકતી વખતે ભાહાર ફેંકાતી હવાની ગડપ પ્રતિ કલાક ૧૬૬ થી ૩૦૦ કિલોમીટર સુધી હોઈ શકે છે. મુલ્યની આંખે છીકાયું અશક્ય છે. લેક્ટેરિયાનું ગોડામ

માનવ શરીરનું ૧૦ ટકા વજન એમાં રહેલા લેક્ટેરિયાને કારારો છે. એક ચોરસ હંચ ત્વચામાં ૩.૨ કરોડ લેક્ટેરિયા હોય છે.

છાનેનીનું વિચિત્ર વિશ્વ

આંખો ભાગણામાં જ પુરેપુરી વિકસી ચૂકું છે, ભાદમાં તેમાં કોઈ વિકસ થતો નથી. જ્યારે નાક અને કાનનો વિકસ સમગ્ર જીવન પર્યત ચાલુ રહે છે. કાન લાખો અવાજોમાં લેદ પારણી

શકે છે. કાન ૧,૦૦૦ થી ૫૦,૦૦૦ હર્ટ્ઝ વચ્ચેનાં આવાજની મોજા સાંભળી શકે છે.

દાંતની કાળજી લો

માનવ દાંત શીલા જેવા મજબૂત છે. પરંતુ શરીરના અન્ય ભાગો પોતાની કાળજી પોતે જ લે છે, જ્યારે દાંત બીમાર થયા પછી પોતાને સુધારવા માટે સક્ષમ નથી.

મોમાં લીનાશ

માનવ મોમાં દરરોજ ૧.૭ લિટર લાણ બને છે. લાણ ખોરાકનું પાચન કરે છે તે ઉપરાંત જુભમાં રહેલી ૧૦,૦૦૦ કરતાં વધુ સ્વાદ ગ્રંથિઓને ભેજવાળી રાખે છે.

પલક ગપકતાં

યેફાનિકો માન છે કે પલક ગપકવાથી આંખોનો પરસોથે ભહાર નીકળે છે અને તેમાં લીનાશ જળવાય રહે છે. પુરુણોની સરખામાંથી રીતો ભમણી વાર પલક ગપકાવે છે.

નખની કમાલ

અંગૂઠાના નખ સૌથી ધીરે ધીરે વધે છે. જ્યારે મદ્યમ આંગળીના નખ સૌથી વધુ ગડપે વધે છે.

દાઢીના વાળ

પુરુષોમાં દાઢીના વાળ સૌથી ગડપી વધે છે. જો કોઈ વ્યક્તિ આંખું જીવન દાઢી ના કરે તો એની દાઢી ૩૦ કુટ લાંબી હોઈ શકે છે.

ખોરાકનું ગણિત

વ્યક્તિના સામાન્ય રીતે ખાવા પાછળ પાંચ વર્ષની બિંદગી ખર્ચે છે. જીવનપર્યત આપણે આપણા વજન કરતાં ૭,૦૦૦ ગણો વધારે ખોરાક ખાદો હોય છે.

વાળ ખરવાની પરેશાની

એક તંદુરસ્ત માણસના માયામાંથી દરરોજ ૧૦ વાળ ખરતા હોય છે.

ડ્રીમ વર્લ્ડ

બાળક દુનિયામાં આવે તે પહેલા પણ એટલે કે માતાના ગર્ભાશયમાં જ સ્વપ્ન જોવાનું શરૂ કરે છે. વસ્તનતાત્ત્વમાં બાળક ગડપથી વિકાસ પામે છે.

ઓંધનું મહિત્વ

ઓંધ દરમિયાન માણસની ઊર્જ લાળે છે. મગજ મહિત્વપૂર્ણ માહિલીનો સંગ્રહ કરે છે. શરીરને આરામ મળે છે અને સમારકમણું કામ પણ થાય છે. ઓંધ દરમિયાન જ શરીરીક વિકાસ માટે જરૂરી હોમ્ન્સ મુક્ત થતા હોય છે. તેથી તમારા કિંમતી શરીરનું ઓંધું મૂલ્યાંકન કરશો મા માંદે ભગવાન ને દિવસ માં ત્વાર અચૂક ચાદ (આભાર પ્રગાહ કરશો) કરશો સવારે ઉઠી ને, જમતી વધતે અને રાતે સૂતી વખતે

"દિક્કીમા દિક્કાના દર્શન કરો"-

-કુણીની દિક્કી જો ભનશે વીરાંગના-
-ભાવી આપસે આપણને સંસ્કારના-
-દિકરા પાકશે મહારાણા જેવાં-
-ફીરી સંસ્કાર દેખાશે ક્ષાત્રવના-
-દિક્કી ભને જો જીજામા પાછા-
-શીવાજુ ઉત્તે ઘર-ઘર હિંદુના-
-ભારતની દિક્કી ભનશે ક્ષાત્રી-
-દિકરાને સંસ્કાર મળે જ્ઞાન ના-
-દિકરા નાં દર્શન કરો દિક્કી માં-
-તો દર્શન થાય ચાર ધામ તીર્થના-
-સંદ્ઘ વર્ષિને દેવજુભાઈ ગાલા'પલક"-
"ગામઃ- મિદા. તાલુકો:- માંડવી. જલો:-
કશ્છ"

-ચુંગ ઓફ ગાંધીનગર.

જ્યાશી પટેલ

સંસ્કાર

